

Обикновен пчелояд *Merops apiaster*

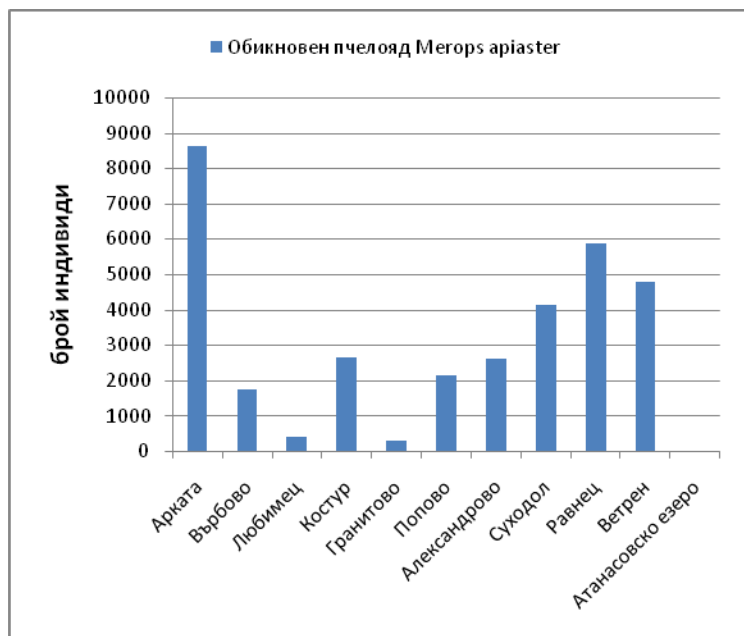
Описание на вида

Гнездящ и мигриращ вид. Един от късните пролетни мигранти (м. май). По време на миграция образува големи еднородни ята (максимум през 10-15 септември), които могат да достигнат до 400-700 птици. Вероятно по Черноморското крайбрежие концентрацията на вида е по-голяма. Трудности при регистрирането на ятата са, че една не малка част от тях не са компактни и трудно преброими с точност, много често ято се регистрира по звук, а не може да бъде установено визуално.

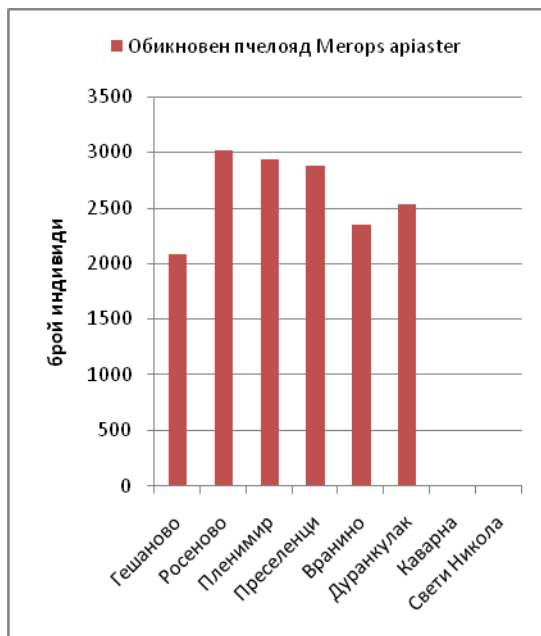
Визуално проучване на дневната миграция

Численост и фронт на миграцията през Южна България и Добруджа

По време на есенната миграция 2012 г. са установени да прелитат 55372 индивида, от които 49064 са наблюдавани на постоянните наблюдателни точки, а останалите на временните наблюдателни точки. Пчелоядът е наблюдаван да мигрира на всички наблюдателни точки, като при Арката (Източни Родопи) е установен най-голям брой птици (8637 инд.), а най-малко - на временната точка при Царевец (Добруджа). Като цяло масов прелет на пчелояди се наблюдава в Добруджа (всички части) и в Бургаско (фигура 157).

А/ Южна България

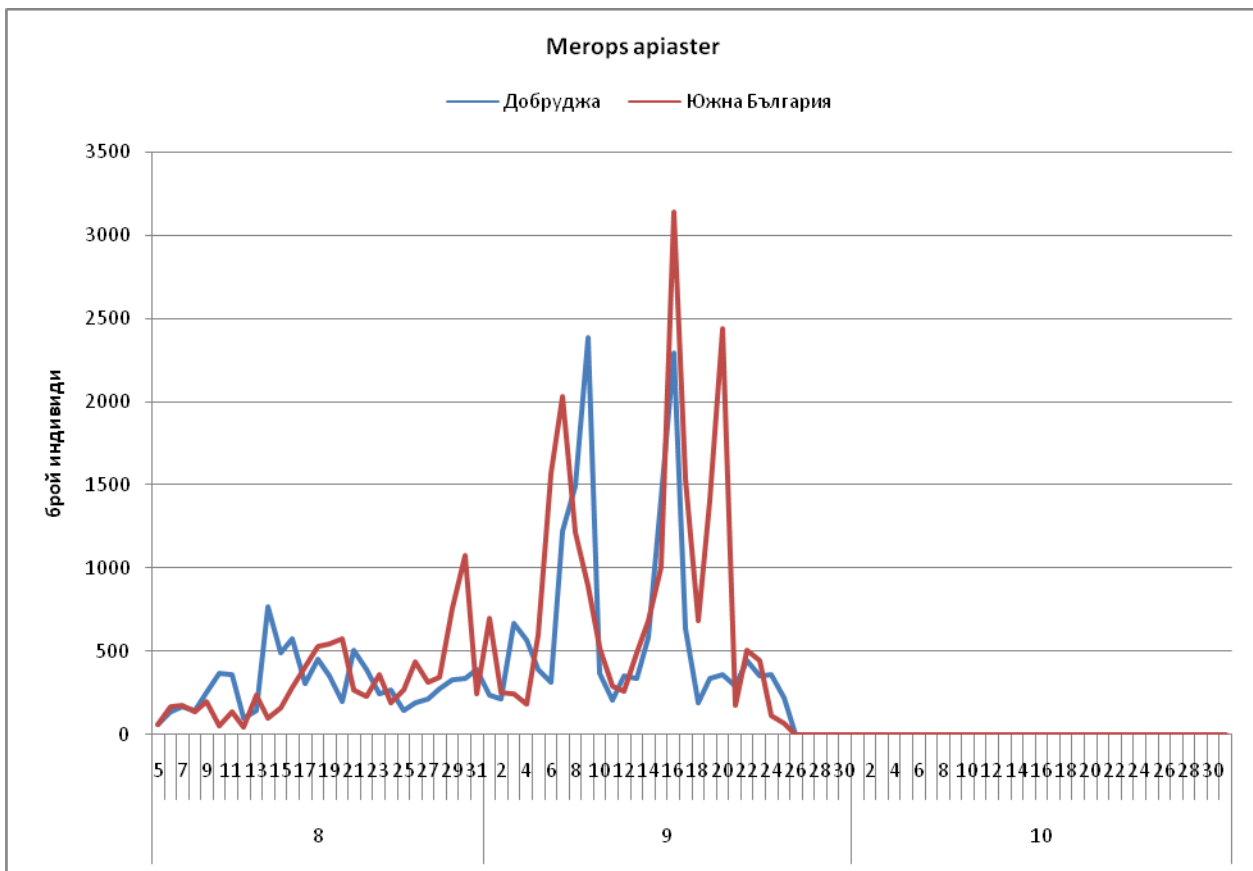
Б/ Добруджа

Фигура 157. Фронт на миграцията на обикновения пчелояд през есента на 2012 г.

Интензивност и динамика на прелета на вида в периода на изследването

Сезонна динамика

Обикновените пчелояди през есента на 2012 г. в Южна България и Добруджа са мигрирали през август и септември, а през октомври не е видян нито един пчелояд (фигура 158). По-голямата част от пчелоядите са преминали над района на проучване през септември – 37777 индивида. През август са преминали 16521 индивида. Мигриращи обикновени пчелояди са регистрирани на шест от наблюдателните точки още в началото на полевите проучвания на 5.8.2011 г., а най-късно са наблюдавани на 29.9.2012 г. – 1 птица на наблюдателната точка при Суходол. Максимална дневна численост е отчетена на 20.9.2012 г. на наблюдателната точка Атанасовско езеро – 1429 индивида. Общата максимална дневна численост за целия район на проучване обаче е регистрирана на 16.9.2012 г., когато общо през всички наблюдателни точки са преминали 5435 индивида.

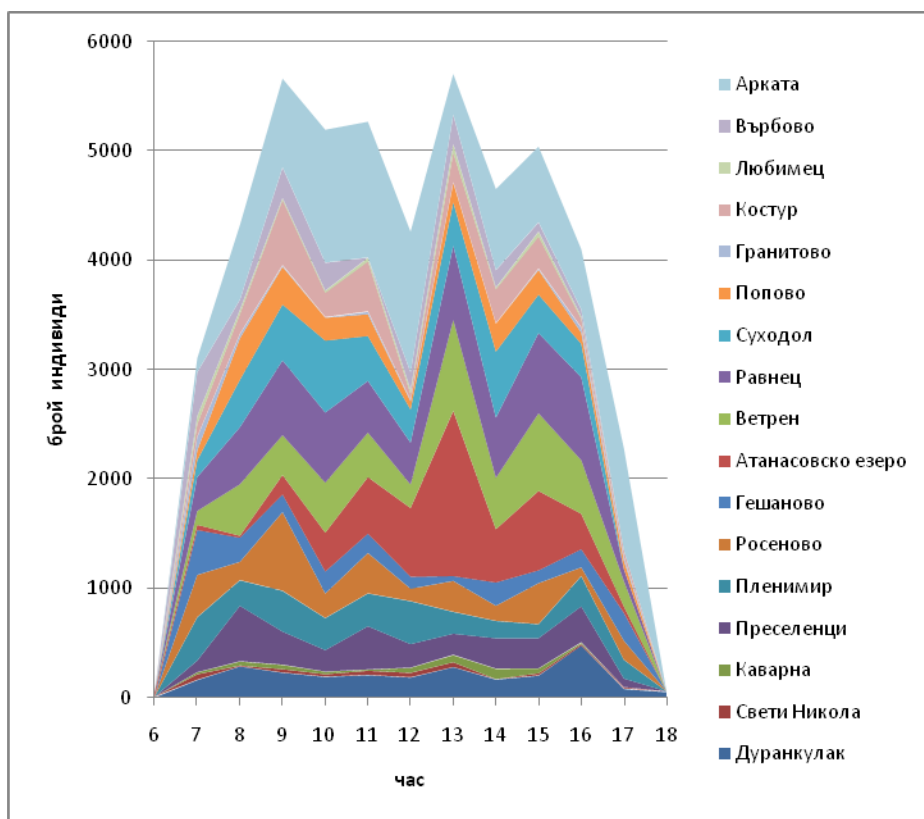

Фигура 158. Сезонна динамика на прелета на обикновения пчелояд през есента на 2012 г.

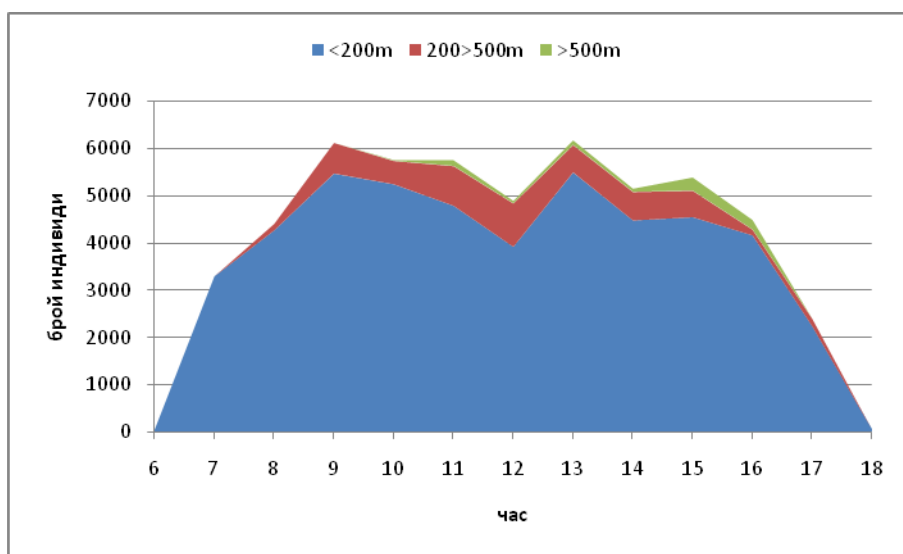
Дневна динамика

На базата на наблюденията на пчелояди на 17 наблюдателни точки може да се заключи, че птиците прелитат масово през цялата светла част на деня, но все пак най-голям брой птици прелитат изследвания район на Южна България и Добруджа към 9 ч. и към 13 ч. (фигура 159).

Почти всички обикновени пчелояди прелитат на височина под 200 м по всяко време на деня. Между 8 и 16 ч. малък брой птици са регистрирани да прелитат на височина между 200 и 500 м., и незначителен брой над 500 м. височина (фигура 160).

Фигура 159. Дневна динамика на прелета на обикновения пчелояд през есента на 2012 г.

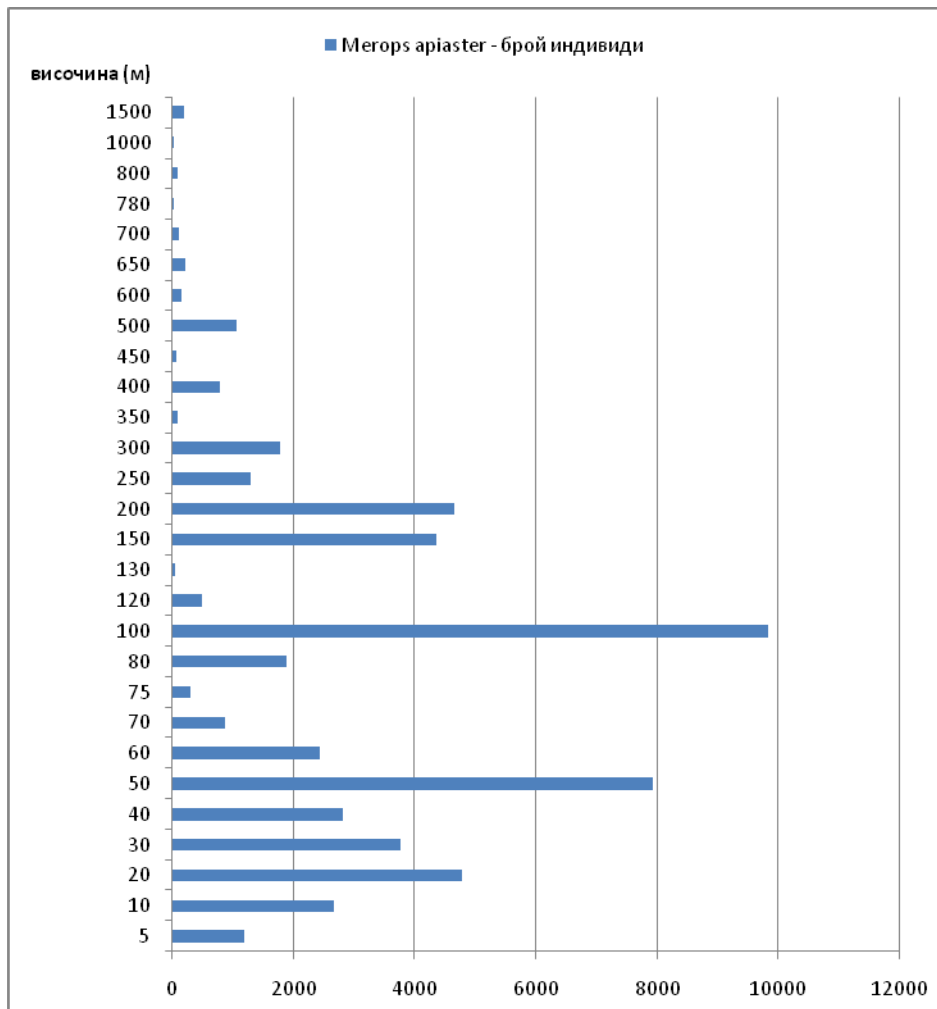

Фигура 160. Връзка между дневната динамика на прелета на обикновения пчелояд и височината на полета по време на есенна миграция 2012 г.

Височинно разпределение на прелитащите птици

По време на есенната миграция 2012 г. в Южна България и Добруджа обикновени пчелояди са наблюдавани да прелитат на височина от 5 м. над земята до 1500 м, като най-много птици прелитат на височина 50 м, и 100 м. (фигура 161). На практика само 1% от регистрираните пчелояди са прелетели на височина над 500 м, 9% - на височина между 200 и 500 м и 9% - на височина до 200 м. На височина над 500 м са наблюдавани много малък брой птици, които са намирани основно случайно при сканиране на небето в търсене на грабливи птици или при наблюдение на прелитащи високо реещи се птици. В много случаи са регистрирани прелитащи

пчелояди по звука, който издават, но не са били откривани в небето, тъй като летят високо (тези птици не са отчетени в количествените оценки). Радарните проучвания показват, че птици като лястовиците, бързолетите и пчелоядите летят и на по-голяма височина, отколкото могат да бъдат регистрирани визуално от наблюдателите. В случая при визуалните наблюдения се регистрирани основно птиците, прелитащи в най-ниския височинен пояс.

Фигура 161. Височина на полета при обикновения пчелояд по време на есенната миграция 2012 г.

Миграционни потоци.

Основното направление на прелитащите обикновени пчелояди на повечето наблюдателни точки е север – юг. С такава посока на полета са регистрирани 60% от всички обикновени пчелояди.